

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně **N. H.**, zastoupené JUDr. Tomášem Kaiserem, advokátem se sídlem Havlíčkova 15, Praha 1, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2003, čj. OAM-7494/VL-20-P13-2001, vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci pod sp. zn. 59 Az 363/2003, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 27. 1. 2005, čj. 59 Az 363/2003 - 53,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného označeným v záhlaví tohoto rozhodnutí nebyl žalobkyni (dále též „stěžovatelka“) udělen azyl z důvodu nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“); současně bylo žalovaným rozhodnuto o neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. V odůvodnění žalovaný uvedl, že žalobkyně vlast opustila, protože chce v České republice pracovat a vdát se a o azyl požádala, aby legalizovala svůj pobyt na území České republiky. Žalovaný nezjistil žádné pronásledování za uplatňování politických práv a svobod ani odůvodněný strach žalobkyně z pronásledování z některého z důvodů podle § 12 písm. b)

zákonu o azylu. Žalovaný se dále vyjádřil k neudělení azylu podle § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu a k neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 27. 1. 2005, čj. 59 Az 363/2003 - 53, byla žaloba proti tomuto rozhodnutí žalovaného jako nedůvodná zamítnuta. Soud v odůvodnění uvedl, že žalobkyně přijela na území České republiky s úmyslem pracovat zde a vdát se a poté, co jí bylo uděleno správní vyhoštění, požádala o azyl. Azyl je však podle soudu výjimečným institutem sloužícím k ochraně osob vystavených ve vlasti jednání uvedenému v § 12 zákona o azylu. Nespokojenost žalobkyně se situací v zemi původu nelze podle soudu podřadit pod taxativně vymezené důvody pro udělení azylu. Proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včasné kasační stížnosti stěžovatelka namítla důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., neboť podle ní nebyly v řízení o žalobě splněny podmínky řízení. Stěžovatelka uvedla, že si pro žalobní řízení zvolila zástupkyni advokátku JUDr. Jiřinu Voltrovou, avšak ta ji po celou dobu řízení o ničem neinformovala, nečinila žádné procesní úkony, nereagovala na výzvu soudu k doplnění žalobních bodů a označení důkazů, ani ohledně těchto skutečností nekontaktovala stěžovatelku. Teprve dopisem Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 5. 8. 2004 bylo stěžovatelce oznámeno, že jmenovaná advokátka má pozastaven výkon advokacie a až koncem roku 2004 (kdy bylo uvedené sdělení stěžovatelce doručeno – pozn. soudu) stěžovatelka zjistila, že její zástupkyně byla ve věci nečinná, přitom stěžovatelka žila celou dobu v domněnku, že je za ni jednáno, a že veškeré požadované náležitosti byly soudu dodány. Dne 5. 1. 2005 převzal věc nový zástupce a ačkoliv požádal soud o poskytnutí lhůty k prostudování spisu, již dne 27. 1. 2005 vydal krajský soud rozhodnutí ve věci s tím, že zástupce stěžovatelky měl k prostudování spisu dostatečné množství času. Stěžovatelka se s tímto názorem neztotožnila, podle ní nový zástupce neměl dostatek prostoru k prostudování spisu, neboť teprve dne 11. 1. 2005 získal od původní zástupkyně spis. Stěžovatelka dále uvedla, že usnesení k doplnění žaloby ze dne 29. 5. 2003 nebylo doručeno stěžovatelce, nýbrž její zástupkyni, která ji však zastupovala až od 17. 6. 2003. Stěžovatelce bylo doručeno sdělení krajského soudu o pozastavení výkonu advokacie její zástupkyně spolu s výzvou, zda souhlasí s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání, přičemž však stěžovatelka byla poučena v jazyce českém, jemuž nerozumí, podle ní v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu uveřejněnou pod č. 59/2004 Sb. NSS [„Cizinka v řízení o azylu musí být o právu vyjádřit se k možnosti rozhodnout o věci samé bez jednání (§ 51 s. ř. s.) poučena v jazyce, jemuž rozumí.“]. Stěžovatelka dále namítá, že na všech písemnostech je jako předseda senátu uveden Mgr. Karel Kostelecký, rozsudek ze dne 27. 1. 2005 však rozhodovala jako předsedkyně senátu Mgr. Hana Burešová. Ze všech uvedených důvodů stěžovatelka žádá, aby rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 27. 1. 2005, čj. 59 Az 363/2003 - 53, byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně stěžovatelka požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost jejího podání, neboť se domnívá, že jeho rozhodnutí i rozhodnutí krajského soudu byla vydána v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti pak žalovaný odkázal na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatelka učinila v průběhu řízení o udělení azylu, a na vydané rozhodnutí. Žalovaný uvedl, že stěžovatelka požádala o udělení azylu se snahou legalizovat pobyt na území České republiky, to však není důvodem pro udělení azylu a žalobkyně měla využít procedury podle zákona č. 326/1999, o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Kasační stížnost podle žalovaného

směřuje pouze do procesního postupu krajského soudu, k čemuž se žalovaný nevyjádřil a navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatelka v ní namítá důvody odpovídající § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. a jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Důvodem kasační stížnosti je důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., tedy tvrzená zmatečnost řízení spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo soud byl nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce. K tvrzení stěžovatelky, že v řízení o žalobě nebyly splněny podmínky řízení, neboť zástupkyně žalobkyně s procesní plnou mocí nekonala v řízení potřebné procesní úkony, Nejvyšší správní soud konstatuje, že zastoupení účastníka v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu není podmínkou řízení; tento typ řízení není koncipován jako tzv. advokátský proces. Zastoupení stěžovatele advokátem, popř. vlastní právnické vzdělání stěžovatele, je podmínkou řízení teprve v řízení o kasační stížnosti. Námitku stěžovatelky, že zmatečnost řízení byla způsobena nečinností jí zvolené advokátky, Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou. Nejvyšší správní soud konstatuje, že skutečnost, že zástupce, jemuž byla udělena procesní plná moc pro celé řízení, nerespektoval vnitřní pokyny zmocnitele (v daném případě zvolená advokátka zřejmě v řízení nepostupovala tak, jak žalobkyně očekávala), nemá žádné účinky vůči soudu a může být toliko základem odpovědnostního vztahu mezi zmocnitelem a zástupcem (srov. též rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdon 1081/96 a 29 Odo 466/2002 – pozn. soudu). Proto skutečnost, že ustanovená zástupkyně nečinila vůči soudu příslušné procesní pokyny, nemůže mít vliv na zákonnost vydaného rozhodnutí a nezakládá ani vadu řízení předcházejícího jeho vydání. Tvrzení žalobkyně, že nový zástupce neměl dostatek času k seznámení se s případem, není podle názoru Nejvyššího správního soudu vadou řízení, neboť tři týdny, které nový zástupce žalobkyně měl od převzetí zastoupení až do rozhodnutí soudu, poskytly dostatečnou dobu k seznámení se s věcí; navíc v tu dobu již neměl být vůči soudu ze strany stěžovatelky učiněn žádný procesní úkon.

K tvrzení stěžovatelky, že výzva krajského soudu ze dne 29. 5. 2003 byla doručena její zástupkyni, ačkoliv plná moc byla této zástupkyni udělena až ze dne 17. 6. 2003, zdejší soud na základě obsahu soudního spisu sp. zn. 59 Az 363/2003 konstatuje, že uvedená výzva byla doručena do vlastních rukou přímo stěžovateli, a nikoliv její zástupkyni, které byla procesní plná moc skutečně udělena až dne 17. 6. 2003; tato námitka tedy není důvodná. K námitce stěžovatelky, že nebyla o možnosti, zda souhlasí s rozhodnutím soudu bez nařízení jednání, vyrozuměna v jazyce, jemuž rozumí, Nejvyšší správní soud konstatuje, že ji rovněž neshledal důvodnou. Uvedená právní věta totiž dopadá pouze na situace, kdy v průběhu řízení před soudem vyšlo najevo, že stěžovatelka neovládá jazyk, v němž se vede řízení nebo jinak vyvstala potřeba ustanovit žalobkyni tlumočníka. V souzené věci však potřeba ustanovit žalobkyni tlumočníka v řízení před soudem nevyvstala a ani jinak soud neměl možnost naznat, že by žalobkyně vůbec neovládala jazyk, v němž je vedeno řízení, neboť podání stěžovatelky bylo v českém jazyce, stěžovatelka nepožádala o ustanovení tlumočníka a navíc byla po značnou část žalobního řízení zastoupena. Navíc Nejvyšší správní soud ze správního spisu zjistil, že stěžovatelka již v průběhu řízení o udělení azylu uvedla, že hovoří česky a rusky; správní řízení bylo sice na její žádost vedeno v jazyce ruském, ale v pohovoru

k žádosti o udělení azylu uvedla, že do České republiky přišla mj. z důvodu, že ovládá zdejší jazyk. Vzhledem k tomu, že ani v průběhu žalobního řízení stěžovatelka neadresovala vůči soudu žádnou písemnost v jiném než českém jazyce, o ustanovení tlumočníka nepožádala a tato skutečnost ani jinak nevyplynula v řízení najevo, nebyla tím, že jí soud zaslal uvedenou výzvu v českém jazyce, založena vada řízení před soudem prvního stupně. Zmiňovaný judikát uveřejněný pod č. 59/2004 Sb. NSS dopadá toliko na situaci, kdy účastník řízení vůbec neovládá český jazyk.

K poslední námitce stěžovatelky Nejvyšší správní soud konstatuje, že skutečnost, že jako předsedkyně senátu rozhodovala osoba odlišná než soudce, jehož jménem byly žalobkyni v průběhu řízení zasílány písemnosti, neznamená, že by řízení bylo zatíženo vadou či dokonce bylo zmatečné. V dané věci rozhodovali soudci senátu, o němž byla stěžovatelka poučena a jejichž podjatost mohla ve lhůtě namítnout. Jelikož byla poučena o složení senátu tvořeného čtyřmi soudci, není vadou, pokud jsou v záhlaví rozhodnutí uvedeni jiní soudci než ten, jenž činil procesní úkony před vydáním rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud dospěl ze všech shora uvedených důvodů k závěru, že důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. není dán a proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Jelikož Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, nezabýval se z důvodu nadbytečnosti již samostatně návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšné žalobkyni náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s kasační stížností žalobkyně žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. července 2005

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu